

AKTUALNOSTI

Naši biskupi o Međunarodnoj godini djeteta

S pravom se može ustvrditi da je proglašenje ove godine od strane Organizacije Ujedinjenih naroda Godinom djeteta naišlo na prilično velik odjek u svjetskoj štampi. Postoje već i neke studije koje su se ozbiljno pozabavile problemom prava djeteta, prava na fizički, mentalni, društveni, moralni i duhovni odgoj.

Naš časopis »Kateheza« donio je također u svom prvom broju na stranicama 36-38. iz pera prof. Valtera Dermote kraći uvid u dotičnu problematiku.

Ovaj put ćemo se osvrnuti na Poruku naših biskupa u Međunarodnoj godini djeteta što ju je »Glas Koncila« u svom 17. broju ove godine objavio pod naslovom: »Vjeronauk za što potpunije očovječenje djeteta«.

Očekivalo se da tako velik događaj neće proći neprimijećen od strane naših Pastira i da će dobiti specifičnu notu, koja će biti plod situacije u kojoj žive i djeluju biskupi i oni kojima se oni ovaj put obraćaju: djeca, roditelji, svećenici, redovnice, katehete i katehistice.

Osnovna misao biskupske poruke sastoji se u postavci: »... najveći broj svih tih napora (oko afirmacije čovjekova dostojan-

stva!), svih humanizama, pokraj svih velikih fraza, ima okrnjen pojam čovjeka i njegova dostojanstva.«

Jasno da je ta tvrdnja nikla u krilu posebnog svjetonazora koji je u nedavno objavljenoj, svojoj prvoj enciklici, Ivan Pavao II., i te kako naglasio, a sveo bi se na nazivnik: kršćansko-rimokatolički svjetonazor.

Svoje oslonce on nalazi u katoličkoj društvenoj nauci inspiriranoj na osnovama Evanđelja, čiji je studij i produbljivanje Papa Ivan Pavao II. preko južnoameričkih biskupa i teologa za vrijeme svog boravka u Meksiku, najtoplije preporučio sveopćoj Crkvi.

Neka od tih načela naši su biskupi izložili u ovoj Poruci. Na prvi pogled mogao bi se steći dojam da Poruka nije dosljedna jer premalo mjesta u njoj zauzima dijete kao objekt tretiranja. No ako se, s druge strane, shvati da djeca nisu samostalne jedinice, ili, izrazimo li se markističkim rječnikom, nisu klasa jer nemaju karakteristiku klase, onda se njima mora obraćati prvenstveno kao komponenti društvenog bića koja je kao takva uvjetovana te, dakle, nužno podložna okolnostima u koje je stavljena. Biskupi apeliraju na **okolnosti** koje bi trebalo poboljšavati ako se želi sve više očovječivati čovjek u malome. Nije, dakle, svejedno na što se stavlja akcent. Uzaludno je davati neku slobodu dje-

ci ako ona po svojoj naravi nisu autoktona, već bi strukture u kojima se djeca kreću i žive morale postajati sve ljudskije da bi i djeca postajala sve ljudskija.

Ljudskost — humanizam — ima u Poruci jaku, u pozitivnom smislu rečeno, integralnu komponentu. Dok se s jedne strane hvale i velikodušno pozdravljaju materijalna dostignuća čovjeka, s druge strane »vjera se ne smatra nekakvim dodatkom bez kojega se eventualno može i biti«, ne smatra se opijumom »kojim se zavaravamo, niti je ona umanjenje našeg čovječtva ili otuđenje, ... Naprotiv, kršćanska vjera **zahvaća u samu bit čovjeka**«. Zbog takve premise normalno slijedi zaključak: »Uvijek će biti manjkav svaki humanizam koji ne uzima u obzir i čovjekovu religioznu dimenziju, koja se također mora razvijati ako želimo **harmoničan** i uravnotežen razvoj ljudske osobe.«

Biskupi se služe tom tvrdnjom da bi u svijest kršćanskih roditelja dozvali pravo i obvezu kršćanskog odgoja njihove djece kroz vjeronaučno-katehetske susrete. Tim susretima pripisuje se moć »kompetentnijeg očovječenja mladog čovjeka«, osmišljenosti vlastite egzistencije, mogućnost ne samo prenošenja informacije vjere, već se »pretpostavlja zajednički hod u odgoju vjere kako djece, tako skupa s njima i roditelja, vjeroučitelja i cijele župske zajednice«.

Iz ove Poruke proističe kao životvorni uzor kršćanskog humanizma Krist, najveći »domet ljudskog očovječenja«, ukoliko u njemu dostojanstvo čovjeka nalazi svoj izvor i vrhunac po Uskrsnuću, Uzašašću i intronizaciji s desne Očeve.

U dodiru s takvim idealom mladi kršćanin raste i zrije u novoj dimenziji, dimenziji preobraženja i pobožanstvenjenja. Zato će biskupi očinski pozvati katehete na »usavršavanje kateheze«, koje se neće odnositi samo na dosljedno održavanje satova vjeronauka nego i na povratak k »zdravoj nauci« (2 Tim 4,3), kaneći se zastranjivanja i praznorječja, stavljajući im na srce crkvene koncilске i pokoncilске dokumente.

Roditelji, obitelj, župska zajednica, neizbježne su komponente u oblikovanju čovječnije ličnosti djeteta. Tu mora postojati jedinstvo, dosljednost, suradnja, harmonija naučavanja i življenja, inače će djeca postati žrtvom protusvjedočenja. »Bez obiteljske molitve i slavljenja nedjelje uzalud je djeci tuma-

čiti na vjeronauku da treba redovito moliti i ići nedjeljom na misu.«

Trebat će ozbiljno shvatiti i u djelo provesti našu nacionalnu zakletvu s ruševina starodrevnog Nina da preko usta biskupa i naroda postade sadržajem kateheza u očovječenju djece u njihovoj godini!

Marko Pranjić